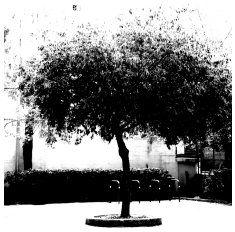

El Lledoner 1

(Revista del CEPA Camp Rodó)
Novembre de 2012

Correu: *camprodollengua@gmail.com*

"Si creus que l'ensenyament és car, prova amb la ignorància." *(Anònim)*

EDITORIAL

Benvolguts alumnes, professors i membres que formam part de l'extensa comunitat del CEPA Camp Rodó, començam amb aquest exemplar la publicació del que, una mica presumptuosament, anomenam revista, tot i que no passa de ser un simple full informatiu. De bell antuvi, tendrà una periodicitat mensual, encara que la nostra intenció, depenent de les col·laboracions de què disposem i de l'acollida que li dispenseu, és que surti cada quinze dies.

Voldríem deixar molt clar que l'objectiu d'aquest full és que servesqui d'aparador per donar a conèixer tot allò que professors i alumnes considerin que val la pena compartir amb els altres, ja siguin dibuixos, poemes, notícies, contes, etc. I que esdevengui, en definitiva, el vostre altaveu i la vostra revistra.

Finalment, volem agrair el suport i la bona acollida que ha tengut la nostra iniciativa per part de l'Equip Directiu, sense el qual no hagués estat possible dur-la a terme.

EXCURSIÓ, dimarts 20 de novembre
COVES DE CAMPANET
BODEGA J.L. FERRER

(Exclusivament per als alumnes d'Ensenyaments Inicials i de les activitats de l'Associació d'Alumnes.)

HORARI:

9:15h. Sortida del CEPA Camp Rodó
10:00h. Visita a les Coves de Campanet
12:00 Visita al celler J.L.Ferrer.
Tast de vins.
14:00h. Dinar al celler can Sito de Binissalem de bufet.
Passeig per Binissalem.
17:00h. Tornada cap a Palma.
17:45h. Arribada al CEPA Camp Rodó.

PRESENTACIÓ

La capçalera que hem triat per a la nostra publicació, El Lledoner, la hi hem d'agrair al professor Sebastià Guillem, que és la història viva del nostre Centre. I ens ha semblat molt adient, no només per ocupar el centre del pati, com solem trobar a moltes possessions mallorquines; o perquè derivi del llatí ***lotus***, el fruit del país dels lotòfags que va embriagar els companys d'Ulisses a L'Odissea i que els impedia tornar a casa, sinó pel seu caràcter emblemàtic, ja que ha estat un testimoni discret des de la seva fundació de totes les generacions de petits i grans que han passat per aquest pati.

Lledoner. *Arbre de la família de les ulmàcies, de l'espècie Celtis australis, de rames flexibles, fusta forta, fulles asimètriques i estipulades, allançades, acuminades i pubescents, flors blanquinoses axil·lars i solitàries, fruit drupaci, negre, comestible* Aquesta és la definició, asèptica i insulsa, que dur el diccionari d'aquest vegetal. Però el nostre lledoner té una personalitat singular que el diferencia de tots els altres, com el Pi de Formentor d'en Costa i Llobera.

La història del nostre lledoner comença el curs 1965-66, que és l'any en què s'inauguren l'Escola de Pràctiques Annexa i la de Magisteri, anomenada Normal, a l'edifici del nostre Centre. El gran pedagog Melcior Rosselló Simonet, premi Ramon Llull i autor de nombroses publicacions, n'era el director (anomenat Regent) i l'ànima, i ho va continuar essent durant durant vint-i-sis anys. Ell va ser qui va plantar, amb els seus alumnes, el lledoner i molts altres arbres que va dur dels boscos de Lluc.

Malauradament, molts d'aquests arbres varen ser arrencats, davant la impotència i la desolació del Sr. Melcior Rosselló, quan l'any 1989 es va construir l'actual edifici de l'IES Josep M. Llompart. Del disgust que aquest fet li provocà, el Director va decidir jubilar-se.

Dels pocs arbres que varen perviure, n'és un el nostre lledoner, que aprofitam, així, per retre homenatge al Sr. Melcior Rosselló, sembrador de moltes llavors: mestre de mestres, renovador de la pedagogia a Mallorca, amic del poeta Rosselló-Pòrcel i d'Emili Darder, de la generació de Cèlia Viñas i de Pere Capellà, i continuador de la tasca modernitzadora que estroncà la gruerra civil i el règim franquista. Com diu un rellevant alumne seu, l'escriptor Gabriel Janer Manila, "*enmig de la misèria mental i l´estretor de mires, les seves classes eren un acte de responsabilitat civil, de compromís amb una tradició educativa que es remuntava als temps de la Institución Libre de Enseñanza, coherent amb els principis que definiren els plantejaments pedagògics de la Segona República.*"

CELEBRACIÓ DEL DIA DE LES VERGES

El passat dijous, dia 18, vàrem interrompre les classes mitja hora per celebrar al nostre Centre la tradicional Festa de les Verges amb una gran bunyolada. Tots els assistents, alumnes i professors vàrem poder tastar els deliciosos bunyols elaborats per diverses alumnes del Centre, una copeta de mistela gràcies a la generositat de l'Associació d'Alumnes. Després, tothom va tornar a les seves classes, però, això sí, una mica més satisfets i alegres.

Tot seguit teniu un article de la professora Roser Ramos que ens explica l'origen de la llegenda que ha donat lloc a la tradició de les Verges i la recepta de l'elaboració dels bunyols per si en voleu fer a ca vostra.

Llegenda de les onze mil verges

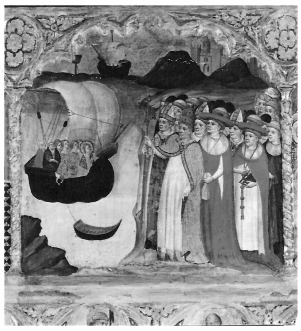

Predela de Santa Úrsula

A principis del segle XII es van trobar a la ciutat alemanya de Colònia (Alemanya) les relíquies d'uns màrtirs de la persecució contra els cristians ocorreguda als segles quart i cinquè. Es va calcular que aquelles restes pertanyien a onze dones verges, nombre que, per error, es va transformar en onze mil.

Des d'aquesta trobada es va propagar per tota Europa la devoció a aquestes verges. Sta Úrsula, filla d'un rei de Gran Bretanya, va esdevenir-ne la més popular. Segons la tradició llegendària, Úrsula i les seves companyes varen ser sacrificades pels huns a Colònia, just quan tornaven d'una visita a Roma, quan es varen negar a assumir el paper del "repòs del guerrer".

Aquesta devoció cristiana va arribar a Barcelona al segle XV i es va estendre per tots els països de llengua catalana, on s'ha convertit en una de les més populars, més arrelades i mantingudes.

Festa de les Verges

En la vigília de Santa Úrsula es conserva la tradició i és la gran nit de les serenates que els joves, amb les seves guitarres, ofereixen a les fadrines. Cançons i flors per a les donzelles, i bunyols i vi dolç per als cavallers. És una tradició que se segueix conservant encara que s'hagi perdut la seva essència, ja que sembla que ningú qüestiona la idea mítica que es commemora.

GLOSES DE LES VERGES

Per les Verges te vaig fer
música de sis tonades,
sis pessetes m'han costades
i si ets verge, no ho sé.

Fa bunyols dins sa caldera
i és plena d'oli qui bull
i de sa pasta està enredera
i té damunt sa pastera
dos ribells a caramull

Recepta de bunyols

Ingredients:
1 Quilo de patates i moniatos barrejats
300 grams de farina.
15 grams de llevat.
½ tassó d'aigua tèbia.

Preparació:
Es fa un puré de les patates i els moniatos cuits i pelats.
En un bol es dissol el llevat en l'aigua tèbia.
S'hi afegeix el puré i la farina.
Es pasta ben pastat i es deixa reposar fins que ha fermentat i la massa és esponjosa.
Es posa a escalfar una paella amb oli.
Es fan els bunyols i es fregeixen.

Com fer els bunyols:
Primer, mullau-vos les mans amb aigua i sal perquè la massa no s'aferri. Amb el puny de la mà esquerra agafau massa i deixau-la sortir en forma de bolla. Després, agafau aquesta bolla amb la mà dreta i foradau-la amb els dits polze, d'una banda, i l'índex i el mitjà, per l'altra. Deixau caure el bunyol a l'oli calent. Els bunyols es mengen calents i coberts de mel o sucre.

El Lledoner 1 ***Coordinador:*** Joan Pol. ***Col·laboradors:*** Roser Ramos, Sebastià Guillem i Vicenç Bibiloni

El mestre

No és fácil acomiadar-se del mestre. Tanmateix, la figura de Melcior Rosselló serà present al cor d´aquells que vàrem ser els seus alumnes. Ho serà mentre algú sigui capaç de dur a la pràctica les seves lliçons. Era en temps de postguerra i les ferides encara sagnaven. Enmig de la misèria mental i l´estretor de mires, les seves classes eren un acte de responsabilitat civil, de compromís amb una tradició educativa que es remuntava als temps de la Institución Libre de Enseñanza, coherent amb els principis que definiren els plantejaments pedagògics de la Segona República.

El vaig conèixer el mes d´octubre de 1956 en què vaig iniciar els estudis de magisteri a l´Escola Normal de Palma. Només feia un any o dos que havia aprovat l´oposició de regent de l´escola annexa, la qual cosa el convertia en el nostre professor de pràctiques. Es parlava encara del seu exercici brillant. Llavors ja era un mestre destacat que venia de l´escola Graduada de Llevant on, anteriorment, durant el curs 1936/1937 havia fet un any de pràctiques i on havia conegut a Emili Darder, el batle que acudia a inspeccionar personalment el material escolar i a comprovar que el menjar que se servia al menjador reunia les millors condicions sanitàries.

Però la seva història es remuntava més enrere. Melcior Rosselló havia format part d´aquella gent que a partir de 1932, –Cèlia Viñas, Pere Capellà, Margarida Rul·lan, Pere Serra i Pastor– va dur a terme el projecte de difusió cultural que Marcel·lí Domingo havia articulat amb el nom de "missions pedagògiques". Com qui sembra una llavor i espera que neixi.

He de dir que, a l´Escola Normal, el panorama era desolador: els professors eren vells i estaven cansats. Havien vist com, anys enrere, assassinaven alguns dels seus companys i es parlava de depuracions i de presidis. Se´n parlava en veu baixa. També havien vist com perseguien molts dels seus exalumnes: mestres que exercien la professió amb dignitat, que havien comès l´error de creure que una formació escolar rigorosa podia alliberar els fills dels pobres d´algunes servituds. Per això els havien tancat a la presó. O els havien afusellat en un cementiri obscur, de matinada.

No he de dir fins a quin extrem ell sol –perquè era ben sol– aconseguí que vàries generacions de mestres es contagiassin d´una rara il·lusió: la fascinació d´acudir a l´escola i exercir una professió desprestigiada i envilida. Sobretot, vigilada. I contra l´escola rutinària que prioritza la memorització i l´aprenentatge buit de sentit, ell encara creia que, per mitjà d´una escola capaç d´estimular el pensament i la reflexió crítica, els homes i els pobles s´humanitzen i creixen. Vinculava el progrés a l´educació, convençut que les nacions més avançades deuen la seva prosperitat a l´escola. Però hi ha una pregunta per a la qual m´és difícil trobar una resposta: Com era que aquell home, pessimista empedreït, que conexia la degradació en què es trobaven els edificis escolars, alguns d´ells quasi en ruïnes, i sabia quina era la misèria moral dels vencedors, era capaç de desvetllar el nostre entusiasme, la ingènua inquietud d´esser mestres?

Potser, perquè va creure que per mitjà de la cultura i de l´estudi es pot prendre consciencia de la realitat injusta. No ho sé, però m´agradava percebre la fermesa de la seva veu, convençut que des de les aules encara era possible transformar la vida.

GABRIEL JANER MANILA